

عنوان مقاله:

بازشناسی رقم نقاش در نسخ چاپ سنگی دوره قاجار مطالعه تطبیقی نسخه چاپ سنگی نوش آفرین گوهرتاج محفوظ در کتابخانه آستان قدس رضوی و آثار میرزا نصراله

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 22، شماره 1 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

اکرم رفیعی وردنجانی - کارشناس ارشد نقاشی، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

علی اکبر شریفی مهرجردی - استادیار دانشکده هنر و معماری، دانشگاه یزد، یزد، ایران.

خلاصه مقاله:

در نسخ مصور چاپ سنگی- اگر نسخه افتادگی نداشته باشد- نام و رقم کاتب در صفحه اول یا آخر آمده است. این در حالی است که در بسیاری از این نسخ، نام هنرمند تصاویر ذکر نشده است. نمونه ای از این مورد، نسخه ای از داستان عامیانه فارسی است به نام نوش آفرین گوهرتاج که با تاریخ کتابت ۱۳۰۸ ه.ق. در کتابخانه آستان قدس رضوی نگهداری می شود و یازده تصویر ماهرانه اما بی رقم دارد. در این پژوهش با هدف بازشناسی رقم هنرمند، تصاویر نسخه مذکور با آثار میرزا نصراله، هنرمند چاپ سنگی قاجار، مقایسه شده است. این بازشناسی، نه براساس وجود رقم نقاش، بلکه از طریق مطالعات تطبیقی و سبک شناسانه انجام شده است. در این روش، به ویژگی ها و الگوهای مشترک موجود در آثار و به طور کلی شیوه کار هنرمند توجه شده است. با در نظر گرفتن این الگوهای مشترک، آثار بی رقم به وی نسبت داده می شود. گردآوری مطالب در این پژوهش به صورت اسنادی و کتابخانه ای و در بخش تطبیق آثار، تکیه بر برداشت نگارندگان بوده است. نتایج نشان می دهد در طراحی از عناصر مختلف و نیز شخصیت سازی، شباهت بسیاری میان شیوه میرزا نصراله و تصاویر نسخه مذکور وجود دارد. هم زمانی تاریخ چاپ اثر با سال های فعالیت نصراله این احتمال را قریب به یقین می نماید که تصاویر این نسخه را نیز وی خلق کرده است.

کلمات کلیدی:

رقم نقاش، میرزا نصراله، نسخ چاپ سنگی قاجار، نوش آفرین گوهرتاج

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775512>

